

Kontaktuppgifter

Esofagusatresimottagningen, Akademiska barnsjukhuset
Jessica Sundberg, kontaktsjuksköterska esofagusatresi
Telefonnummer: 018-611 91 87
jessica.sundberg@akademiska.se

Patientinformaton esofagusatresi
förskola

Information till förskole-/skolpersonal

Vad innebär esofagusatresi?

Esofagusatresi (EA) är en medfödd missbildning som innebär att det inte finns någon förbindelse mellan matstrupen och magsäcken. Mat och saliv kan således inte passera ner till magsäcken. Tillståndet är livshotande om det inte opereras. I Sverige föds cirka 30-40 barn per år med esofagusatresi. Cirka hälften av barnen har även missbildningar i andra organ, VACTERL.

Bild ett: Barn med normal matstrupe.

Bild två: Den vanligaste typen av esofagusatresi. Matstrupens övre ände slutar blint medan den nedre änden står i förbindelse med luftstrupen via en trakeoesofageal fistel (förbindelsegång mellan luft- och matstrupe).

Vilka problem kan uppstå?

Matstrupen:

Matstrupens förmåga att transportera ner mat till magsäcken är påverkad hos barn med esofagusatresi, vilket medför att barnet kan få svårt att svälja mat. Barnet kan behöva längre tid på sig att äta än andra barn. Att dricka under måltiden kan underlätta transporten av mer mat ner till magsäcken. Vissa barn kan även behöva en anpassad kost.

Några av barnen har besvär med reflux. Det vill säga att magingnehåll åker upp i matstrupen. Detta kan resultera i att barnet lättare kräks.

Andning/luftvägar:

Barn födda med esofagusatresi har ofta en karaktäristisk hosta, även när de mår bra. Det är viktigt att veta att hostan inte behöver vara ett tecken på att barnet är sjukt eller mår dåligt utan är ett tecken på mjuka luftvägar (trakeomalaci). Samtidigt kan dessa barn vara mera infektionskänsliga än andra.

Vad kan förskolan/skolan hjälpa till med att tänka på?

Vid måltidssituationen:

Se till att barnet får tid på sig att äta i sin takt. Oftast behöver hon/han dricka mer än sina kamrater för att underlätta passagen av mat till magsäcken. Det finns en risk att barnet slarvar med att tugga maten alternativt inte äter sig mätt på grund av att kamraterna blir klara före och springer iväg. Vissa barn kan ha sämre aptit, speciellt vid problem med reflux. Uppmuntra dem vid måltiden men tvinga dem inte att äta mer än de orkar/vill.

Om maten fastnar:

Vissa sorters mat kan lättare fastna i matstrupen till exempel kött, korv med skinn, vitt bröd och potatis. Barnen brukar kunna reda upp det själva om det fastnar mat i matstrupen genom att dricka mycket, hosta eller kräkas. Så länge barnet kan andas är det ingen akut fara men om maten mot förmodan inte lossnar behöver barnet komma till sjukhus. Då sover man barnet och plockar bort det som har fastnat.

Får barnet svårt att andas ring 112 och ge första hjälpen.

Alla barn med esofagusatresi är olika. Några har få eller inga problem under uppväxten medan andra kan ha många problem under de första åren. Prata med barnets föräldrar och ta reda på hur vardagen ser ut för just deras barn.